

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 143475.

D I E N S T G E H E I M
W E E K O V E R Z I C H T

No. 27/1952.

Verzonden aan:
Zie verzendlijst 113722

Verzonden op: 14 Juli 1952

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Rotterdam	14/6	80/	--	H.de Vos- Krul C.Smit	Openlucht bijeen- komst
Nieuwe Schans	15/6	95/?	--	B.Blokzijl	Verkiezingsverga- dering
Papen- drecht	16/6	200	---	C.Smit	Openlucht bijeen- komst
Schagen	16/6	10/60	rustig	C.Borst	Verkiezingsverga- dering met film- voorstelling
Gouda	17/6	100/450	rustig, enig appl.	M.E.Lips- Odinot	Verkiezingsverga- dering met film- voorstelling
Enkhuizen	18/6	25/40	rustig	W.Hartog	Verkiezingsverga- dering met film- voorstelling
Leiden	18/6	100/500	rustig	C.Smit	Verkiezingsverga- dering met film- voorstelling
Noordwol- de Gem. Weststelling- erwerf	18/6	40	lauw	J.P.Schalcker	Openlucht bijeen- komst

D I E N S T G E H E I M

W.O. 27/1952, blz. 2.

Den Burg Gem. Texel	19/6	20/75	---	H. Gortzak	Verkiezingsver- gadering
Drachten Gem. Smallingerland	19/6	80	mat	L. de Haan	Openlucht bij- eenkomst met filmvertoning
Gouda	19/6	15	--	W. Jamoel	Openlucht bij- eenkomst
Landsmeer	19/6	20/?	rustig	J. Haken	Verkiezingsver- gadering
Purmerend	19/6	70/250	--	M. E. Lips- Odinot	Verkiezingsver- gadering met filmvoorstelling
Schiedam	19/6	100	lauw	B. Blokzijl	Openlucht bij- eenkomst
IJmuiden Gem. Velsen	19/6	30	---	D. den Hol- lander	Openlucht bij- eenkomst
Doetinchem	20/6	25/75	rustig	--	Filmavond
Halfweg Gem. Haarlemmerliede	20/6	20/?	--	A. Gelok- Walvius	Verkiezingsver- gadering met filmvoorstelling
Velsen	20/6	60	---	B. Blokzijl	Openlucht bij- eenkomst
Amsterdam	21/6	4500	rustig	S. de Groot G. Wagenaar	Slotbijeenkomst met filmvoor- stelling
Anna Pau- lowna	21/6	40/200	---	A. Gelok- Walvius	Verkiezingsver- gadering met filmvoorstelling
Bussum	21/6	270/270	---	--	Filmavond
Deventer	21/6	25 a 50	--	G. Blokker- de Groot	Openlucht bij- eenkomst
Dordrecht	21/6	100	lauw	H. de Vos- Krul B. Brandsen	Openlucht bij- eenkomst

Leerdam

D I E N S T G E H E I M

W.O. 27/1952, blz. 3.

Leerdam	21/6	50/285	lauw	W.F.H. van 't Schip	Verkiezingsvergadering met filmvoorstelling
Leeuwarden	21/6	70/250	lauw	J.Haken	Verkiezingsvergadering met filmvoorstelling
Soest	21/6	19/80	--	W.Hartog	Verkiezingsvergadering met filmvoorstelling
Heerlerheide	22/6	80	lauw	B.Blokzijl C.Horselenberg	Openlucht bijeenkomst
Aalsmeer	23/6	30/100	---	P.M.Lanser	Verkiezingsvergadering met filmvoorstelling
Beverwijk	23/6	125/500	enth.	B.Blokzijl	Verkiezingsvergadering
Enschede	23/6	600	geïnteresseerd	A.D.Schoonenberg	Openlucht bijeenkomst
Glanerbrug Gem. Enschede	23/6	125	rustig	J.P.Schalkers	Openlucht bijeenkomst
Rotterdam	23/6	1400	rustig	G.J.van Dam-Raas S.de Groot	Slotmeeting voorafgegaan door een drietal rijwiel optochten
Weesp	23/6	33	--	B.Brandsen	eén tweetal openlucht bijeenkomsten
Zwaagwesteinde	23/6	200	rustig	A.Schaper-Tolman L.de Haan	eén tweetal openlucht bijeenkomsten
Tilburg	24/6	20/50	enth.	M.E.Lips-Odinot A.H.W.Verreijt	Verkiezingsvergadering

ALGEMEEN COLLECTIEF OVERZICHT

Buiten

W.O. 27/1952, blz. 4.

Buiten de genoemde vergaderingen en bijeenkomsten werden in vele steden nog serie-gewijs kleinere openlucht bijeenkomsten en propagandaoptochten gehouden. Te Utrecht o.a. werd in de periode van 5 Juni t/m 20 Juni een twee en twintigtal verkiezingsmeetings georganiseerd. Te Beverwijk werd een verkiezings-propagandaoptocht met een geluidswagen gehouden, waarbij op de verschillende haltes, afgewisseld met gramfoonplaten, een korte verkiezings-speech werd uitgesproken.

Op de filmavonden werden de Russische films "De partisaanen van de spoorwegen", "Het conflict van Harry Smith", "De Midvoor", alsmede de Roemeense film "Bevrijde Grond" en de Hongaarse film "Het leven triomfeert" vertoond.

Aan verschillende vergaderingen en bijeenkomsten werd door plaatselijke muziek- en zangverenigingen medewerking verleend.

Er werden moties aangenomen met het doel te protesteren tegen de arrestatie van Jacques Duclos en met het doel bij de Regering de vrijlating van Piet van Staveren te eisen. Te Beverwijk werd een motie gezonden aan de Gemeente Raad om te protesteren tegen het door deze Raad aangenomen voorstel inzake het z.g. ambtenarenverbod.

De volgende leuzen waren in de vergaderzalen aangebracht:

- "Stop de bewapeningswedloop"
- "Geen kanonnen maar woningen"
- "Voor het vredespact van de Grote Vijf"
- "Eigen Meester, Niemands Knecht"
- "Strijden voor De Waarheid, is de Vrede winnen"
- "Jeugd wil vrede"
- "Meer werk, meer woningen"
- "Vrede, Vrijheid, Werk en Woningen"
- "Hoger lonen, lager prijzen"

De belangstelling was in het algemeen zeer gering, speciaal bij de diverse openlucht bijeenkomsten. De stemming was in verband hiermede lauw te noemen.

Verkiezingspropaganda:

De gehouden vergaderingen stonden alle in het teken van de verkiezingen. Zoals gebruikelijk liet men het regeringsbeleid van de afgelopen vier jaar de revue passeren.

Uitgaande van de in 1948 door de K.V.P. en de P.v.d.A. gevoerde verkiezingsleuzen, kwam men tot een bespreking van de huidige werkloosheid, het woningbouwprobleem en de bewapeningspolitiek.

Sprekende over de hoge kosten van levensonderhoud verwekte H. de VOS-KRUL te Dordrecht met haar betoog enige hilariteit. Wijzende op een groepje kinderen voor het spreekgestoelte, vroeg zij zich af of deze kinderen ooit wel eens roomboter hadden geproefd. Uit de kinderschaar klonk daarop vrijwel eenstemmig "Ik wel hoor, ik wel!"

W.O. 27/1952, blz. 5.

Aan de kandidaatstelling van Piet van Staveren werd vrijwel door alle sprekers grote aandacht besteed. Uitvoerig werd deze jongeman aan het gehoor beschreven als een groot vredesstrijder, die, toen hij naar Indonesie werd gestuurd, prompt weigerde de wapens op te nemen tegen zijn Indonesische kameraden. Voor zijn moedig gedrag werd hij door de Regering voor zeven jaar opgesloten, terwijl een Westerling, die duizenden vrouwen en kinderen op Celebes vermoord had, vrij rond liep.

Na de bewapeningspolitiek en de herbewapening van West-Duitsland gehegeld te hebben, besloot men in het algemeen met een loflied op de Sovjet Unie en de C.P.N..

De bewering als zouden er, mocht de C.P.N. aan het bewind komen, in Nederland grote concentratiekampen worden gebouwd, werd door de sprekers een grove leugen genoemd. Niets is minder waar, er zullen alleen kampen worden gebouwd voor de fascistten, die ons in de oorlog hebben geknecht.

Slot verkiezingsbijeenkomsten te Amsterdam en Rotterdam

Deze beide slotbijeenkomsten werden opgeluisterd door verschillende muziek- en zanggezelschappen.

Te Amsterdam hield men eerst een bijeenkomst op het Waterloo plein, waar S.de GROOT voor ca. 2500 toehoorders een rede hield. Vervolgens trok men in optocht, waaraan door ongeveer 2000 personen en een twintigtal praalwagens werd deelgenomen, naar de Westerstraat. Hier werden de naar schatting 4500 aanwezigen toegesproken door G.WAGENAAR.

In Rotterdam trok men van drie verschillende punten in de buitenwijken per rijwiel naar het meetingsterrein in het centrum van de stad. Aan deze rijwiel optochten werd door respectievelijk 120, 17 en 67 personen deelgenomen.

De toespraken op deze bijeenkomsten verschilden in wezen niets van de in deze verkiezingscampagne eerder gehouden redevoeringen. Zij werden echter met een zelden eerder waargenomen enthousiasme door de sprekers ten gehore gebracht.

Te Amsterdam opende S.de Groot zijn rede met het gehoor er aan te herinneren, dat het juist elf jaar geleden was, dat Hitler zijn aanval op de Sovjet Unie begon. Spreker vergeleek deze kruistocht van Hitler met de kruistocht van de "Pest-Generaal Ridgway" in West-Europa en schetste de door deze Generaal door te voeren bewapeningspolitiek als een poging om het Nederlandse volk in het dwangbuis van het fascisme te steken. Rood Amsterdam zal echter nooit een nieuwe fascistische overheersing gedogen.

Met de grootste nadruk werd door de Groot op deze bijeenkomsten gewaarschuwd tegen de gevaren, die in het aan de macht komen van het Rome-fascisme besloten zijn.

G.WAGENAAR, die het een eer achtte, dat Piet van Staveren op de kandidatenlijst van de communisten en partijlozen stond, hekelde in zijn rede de door de P.v.d.A. gevoerde verkiezingsleuzen.

Hij

W.O. 27/1952, blz. 6.

Hij deed een beroep op diegenen, die van plan waren om blanco te stemmen, daar door het systeem van de verdeling der overschotzetels de K.V.P. het meeste hiervan profiteerde.

Na een beroep op het gehoor te hebben gedaan om hun stem uit te brengen op de partij van de Vrede, de partij van Vrijheid, Werk en Woningen, werden deze bijeenkomsten, die ordelijk en rustig verliepen, beëindigd.

G R O E P 2 - VREDESBEWEGING

Amersfoort 11/6 150/300 rustig J.H.Renken Poolse film:
W.v.Apeldoorn "Verboden lie-
Ds.v.Wijhe deren"

Te Amersfoort werd een vergadering georganiseerd door de actiegroep tegen Duitse herbewapening, zgn. met het doel om sprekers van verschillende politieke opvattingen in de gelegenheid te stellen hun vizie over het West-Duitse bewapeningsvraagstuk nader uiteen te zetten. J.H.RENKEN betoogde, dat een klein aantal diplomatieke vertegenwoordigers van verschillende landen zijn wil kan opleggen aan miljoenen mensen, die zich daarnaar hebben te gedragen. Voorts gaf hij een exposé van de politieke macht van grote concerns, als de I.G.FARBEN en de KRUPP-fabrieken, die Hitler aan de macht geholpen hadden en doordat zij tevens grote belangen hadden op het Amerikaanse continent in de oorlog, ondanks de bombardementen op Duitsland, slechts weinig van hun bezittingen verloren hadden.

Hij betoogde, dat het Neurenberger proces een aanfluiting was. Bekende nazi-leiders hadden, slechts lichte straffen gekregen. De directeuren van de I.G.Farben en Krupp-fabrieken zijn weer uit de gevangenis ontslagen, aldus spreker, en één der directeuren der I.G.Farben is thans raadgever van Adenauer.

Spreker verklaarde geen communist te zijn, doch alle krachten te willen inzetten voor het behoud van de vrede.

Van APELDOORN betoogde, dat een nieuwe oorlog met alle ten dienste staande middelen voorkomen moet worden. Hij riep op, tot gezamenlijke strijd voor de vrede en tegen de herbewapening van West-Duitsland, ondanks verschil van politiek inzicht, volgens spreker was het verdrag van Potsdam nooit in praktijk gebracht. Hier tegenover stelde hij het "General Vertrag" van Bonn, dat Nazi-Generaals toestaat de leiding van een nieuw Duits leger weer in handen te nemen, om daarmee een revancheoorlog tegen de Russen te kunnen voeren.

Spreker achtte het van groot belang alle krachten in te

spannen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 27/1952, blz. 7.

spannen om te zorgen dat het verdrag van Bonn, gesloten tegen de wil van - en zonder overleg met de Duitse arbeiders, niet zou worden geratificeerd. Hij besloot zijn toespraak met een oproep om de lijsten te tekenen tegen de West-Duitse herbewapening. De van WIJHE begon met op te merken, dat de oorlog wreed was en de oudersmart groot bij het verlies van één van hun kinderen. Met angst zag spreker de geweldige bewapening van het Westen en vroeg zich af of de mensen de verschrikkelijke oorlogstijd van 1940-1945 reeds vergeten waren. Alles diende ingezet te worden voor het behoud van de vrede.

Spreker koesterde geen angst voor Rusland en had vertrouwen in het verstand van de Russische leiding. Ook hij deed een beroep op de aanwezigen om samen te werken voor de instandhouding van de wereldvrede.

G R O E P 4-C - DIVERSEN

's-Gravenhage	24/5	±2000/---	--	H.v.Eck P.Boertien B.Blokzijl M.de Vries	Nationaal Werklozencongres
Arnhem	11/6	18/---	--	P.J.Schölten Chr.Herbbers C.J.Resseler H.Radix H.Rulof	Openb.verg. v. werklozen te Arnhem
Tilburg	23/6	150/150	--	P.Smulders de Wit	Openb. cabaret-avond Werklozen en DUW Comité Tilburg
Rotterdam	24/6	400/400	kalm	H.M.v.d.Polder v.Klaveren	Openb.bijeenk. Werklozen comité "Werk en Brood" te Rotterdam

Op het d.d. 24 Mei 1952 te Den Haag gehouden werklozencongres werd er door H.van ECK op gewezen, dat richtlijnen zouden worden gegeven ter oplossing van het werkloosheidsvraagstuk.

P.BOERTIEN, die daarna het woord kreeg, hekelde de

Regeringspolitiek

W.O. 27/1952, blz. 8.

Regeringspolitiek ten aanzien van de D.U.W.-arbeiders. Het gehele economische leven wordt ondergeschikt gemaakt aan de bewapening, waarvan consumptieverlaging en massale werkloosheid het gevolg zijn. In vele grote bedrijven worden arbeiders op wachtgeld gesteld om 5 milliard guldens op te kunnen brengen ten behoeve van de bewapening. Het openleggen van onontwikkelde gebieden blijft achterwege. De directies van grote bedrijven zijn tegen vermindering van de bewapening en vermeerdering van werkgelegenheid. Bij de Regering moet aangedrongen worden op:

1. Geen verlaging van het levenspeil van de arbeiders
2. Het bouwen van huizen, het ontginnen van akkers en het scheppen van andere werkgelegenheid
3. Doorvoering van sociale gerechtigheid
4. Handhaving van het ontslagverbod
5. Opheffing van consumptiebeperving
6. Verlaging van omzetbelasting op noodzakelijke levensbehoeften en verlaging van loonbelasting
7. Het stimuleren van handelsbetrekkingen met het Oosten
8. Looncompensatie als vergoeding voor te betalen werklozenpremie.

De werkloosheidswet is een discriminerende wettelijke regeling, daar immers voor 1 Juli 1952 aanwezige werklozen zullen zijn uitgesloten van uitkering. De middenstand is nauw verbonden aan de werklozenzorg. Een "Landelijke Contact Commissie" moet worden ingesteld als coördinerend lichaam teneinde een overzicht te kunnen krijgen van alle landelijke moeilijkheden. Als de Regering voor onze belangen niet toegankelijk is, zullen wij niet met een paar duizend personen zoals vandaag, maar met 10.000 personen terugkomen om voor onze belangen te pleiten. Eenheid van actie is een eerste vereiste. Om de werkloosheid effectief te bestrijden moeten wij van ons scherpste wapen gebruik maken.

Na een korte pauze kwamen verschillende discussianten aan het woord, die middelen aan de hand deden om de werkloosheid te bestrijden. Een N.V.V.-er zou in de Kamer de werklozen in de steek hebben gelaten. Samenwerking is het enige middel om de strijd te winnen. De werklozen moeten veel zelfcritiek leveren. Voor de jeugd moet er werk met een behoorlijk loon zijn. De jeugd dient - ongeacht geloof of politieke overtuiging - te worden verenigd. De jeugd wordt thans gebruikt als loondrukker. Op het Pinkster Jeugdfestival zullen de jeugdigen evenwel laten zien, dat zij niet ten prooi wensen te vallen voor een zaak, die niet de hunne is. Aangespoord werd tot vorming van buurtcomité's.

Onder de discussianten behoorde ook B.BLOKZIJL, die de noodzakelijkheid van de eenheid naar voren bracht. Het oplossen van het vraagstuk van de eenheid is tevens de oplossing van het vraagstuk der werkloosheid. Gewaakt moet worden tegen het sectarisme. De reactionairen worden brutaler naarmate de werkloosheid toeneemt. Zij worden gebruikt als zweep voor harder werken en minder loon. De E.V.C. staat op het standpunt, dat een gemeenschappelijk optreden van werkgevers en werknemers noodzakelijk is.

7.0. 27/1952, blz. 9;

is.

Na het congres vertrokken 800 van de aanwezigen in op-
tocht naar het Jacob van Campenplein te Den Haag, waar een spreek-
gestoelte stond, dat door M.de VRIES werd beklommen. Hij wekte
de aanwezigen op niet thuis te blijven zitten, maar alles wat op
het congres is behandeld naar buiten uit te dragen. Ten slotte
bedankte deze spreker een ieder, die had bijgedragen tot het
welslagen van dit congres.

Op een openbare vergadering van werklozen te Arnhem
ten doel hebbend de oprichting van een Werklozencomité Arnhem,
bracht P.J.SCHOLTEN naar voren, dat de huidige werkloosheid
slechts bestreden kan worden door eensgezinde strijd, ongeacht
tot welke vakbond men behoort.

Chr. HERBERS vroeg zich af hoe het toch komt, dat in een
land als Nederland, waar nog honderdduizenden woningen, fabri-
ken en scholen tekort zijn, zoveel werklozen rondloepn. Strijd
tegen de werkloosheid is tevens strijd voor de vrede. De taken
van een werklozencomité zijn: vechten voor een goed betaald werk,
hogere steurnormen en een gelijke werkloosheidsuitkering voor
iedere werkloze.

C.J.RESSLER gaf een uiteenzetting van de wijze, waarop
men te Nijmegen een werklozencomité het licht deed zien. Uitwij-
dende over de technische kant van een werklozencomité releveerde
spreker de noodzaak van de uitgifte van werklozenkranten en het
werken met steunbonnen van f.0,05 om kosten van zaalhuur en
eventuele filmvoorstellingen te dekken.

H.RADIX meende, dat er te Arnhem wel een comité kan wor-
den gevormd. Namens de E.V.C. zei hij het comité morele en fi-
nanciële steun toe.

H.RULOF (N.V.V.-er) verklaarde uitdrukkelijk, dat het
werklozencomité alleen maar op steun van de E.V.C. kan rekenen,
omdat de Uniebonden willige werktuigen zijn van de Regering.

Besloten werd met het samenstellen van het werklozenco-
mité te Arnhem.

De openbare cabaretavond van het "Werklozen en D.U.W.-
Comité" te Tilburg werd geopend door P.SMULDERS, die met de mede-
deling begon, dat het werklozencomité een bezoek had gebracht
aan enkele gemeenteraadsleden te Tilburg om een actie te voeren
voor een kledingtoelage en een toeslag op de gasprijzen. Behal-
ve deze actie haalde spreker nog drie andere plaatselijke acties
aan, te weten:

1. Het houden van bijeenkomsten
2. Het houden van demonstraties en
3. Het geven van adviezen aan werklozen en D.U.W.-arbeiders.

De voorzitter van de E.V.C. citerend zei hij, dat de po-
litie wel altijd optreedt tegen stakende arbeiders, maar niet
tegen stakende bankiers. De uitlatingen van de K.V.P. en de
P.v.d.A. ten spijt hebben alleen de kapitalisten welvaart en niet

de

W.O. 27/1952, blz. 10.

de arbeiders.

Het woord werd toen gegeven aan een zekere De WIT, secretaris van het Landelijk Werklozencomité uit Amsterdam, die de werkloosheidswet zou behandelen. Het enige wat hij hiervan zei was, dat de arbeiders, die werkloos worden, gedurende 21 weken 80% van hun laatstelijk verdiende loon zullen ontvangen. Vervolgens gaf hij een resumé van de actiepunten van de voorzitter van de E.V.C., namelijk:

- a. 10% loonsverhoging voor de D.U.W.-arbeiders
- b. Toepassing van de werkloosheidswet op jeugdige werklozen
- c. Uitbreiding van de handel met de landen achter het IJzeren Gordijn
- d. Meer woningen en minder bewapening
- e. Compensatie op de premie voor de werkloosheidsverzekering
- f. Absoluut ontslagverbod.

Bovendien gaf hij nog enkele voorbeelden van actie door werklozen.

De avond werd opgeluisterd door muziek, zang en voordracht door "Ricardo's Varieté".

De openbare bijeenkomst voor werklozen, belegd door het werklozencomité "Werk en Brood" te Rotterdam, werd bijna geheel gevuld met varieté. Conferencier was H.M. Van de POLDER, die van de gelegenheid gebruik maakte de toestand uiteen te zetten, waarin de werklozen met hun gezinnen moeten leven. Verder belichtte hij de werkloosheidswet en moedigde aan tot strijd ter verkrijging van verhoogde steunuitkering. Een brief, bestemd voor de Wethouder van Sociale Zaken, voorlezend, drong hij aan op een actie ter verkrijging van goedkope levensmiddelen, kleren en kolen.

Een zekere Van KLAVEREN maande tot bezonnenheid en reeveerde dat met overleg meer is te bereiken dan met onbezonnen stappen. Een overwinning der verdrukten kan alleen worden bereikt met behulp van de grote martelaar Jezus. Deze laatste uitspraak werd met hilariteit ontvangen.

Na afloop vertrokken een 60-tal mannen en vrouwen in optocht naar het Raadhuis waar eerderevermelde brief van het werklozencomité aan een bode werd overhandigd ter uitreiking aan de Wethouder van Sociale Zaken.

P E R S O N A L I A

Apeldoorn (blz.6)
Wijbrand van.

Blokker